אישים באגרות הראי"ה

ר' אלכסנדר הערמאן, לונדון

נדיב ותומך תורה בלונדון · שנות חייו אינן ידועות לנו

2 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

ר' אלכסנדר הערמאן היה נדיב ותומך תורה בלונדון, מידידי הרב קוק בשנות שהותו בעיר. פרטים ביוגרפיים עליו לא מצאנו במקורות שבדקנו, ומה שידוע עליו כאן הוא מן האגרות.

הרב קוק על ר' אלכסנדר הערמאן

סמוך לשובו לארץ ישראל הרב קוק כותב לר' אלכסנדר הערמאן שהוא מצטער על שלא הספיק להיפרד ממנו בלונדון "בברכת פרידה הראויה לאוהבים נכבדים", ומספר לו על שמחתו בארץ ועל תוכניתו לקבוע את דירתו בירושלים (כרך ג', אגרת תתקעא). גם כעבור שנים הקשר נמשך: הרב קוק שמח במכתבו, מאחל לו הטבה במצב פרנסתו, ומאשר את קבלת הצדקות ששלח (כרך ד', אגרת אקצב).

האגרות

כרך ג', אגרת תתקעא: אחרי שובו לארץ: הרב קוק מצטער שלא נפרד ממנו בלונדון כראוי, ומספר על שמחתו בארץ ועל קביעת דירתו בירושלים.

"מאד נצטערתי על אשר לא הספיקה לי השעה להפרד מידידי"

כרך ד', אגרת אקצב: שמחה על מכתבו, ברכה להטבת מצב פרנסתו, וקבלות על הצדקות ששלח.

"מאד אשמח לקבל מכבודו מכתבים מבשרים שלומו הטוב והטבת מעמדו"

נוסח האגרות – עם ביאור

2 האגרות שבהן נזכר ר' אלכסנדר הערמאן, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תתקעא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ז אלול תרע"ט **נמען:** ר' אלכסנדר הערמאן, לונדון

הרב קוק מצטער שלא נפרד ממנו כראוי. מאז ששב הקיפוהו אוהבים רבים. דירתו תיקבע בירושלים, אבל יישאר קשור ליפו ולמושבות, ויהיו לו גם שם דירה ומשרד.

עיקרי הדברים

- צער על הפרידה.
- ירושלים, וקשר עם יפו.
- ברכת השנה.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], ט"ז אלול תרע"ט[2].

ידידי היקר הנגיד הנדיב וירא"א[3] באמת חובב תורה בכל לבבו התורני הנכבד מו"ה[4] אלכסנדר הערמאן שליט"א[5] וכב"ב[6] משפחתו היקרה, שלו' [7] וברכה וכוח"ט[8] באה"ר[9]. אחדשה"ט[10] באהבה נאמנה.

ידידי היקר. מעת אשר נפרדתי מאוהבי ומיקירי האהובים בלונדון לא מש מלבי זכרון ידידי, מאד נצטערתי על אשר לא הספיקה לי השעה להפרד מידידי בברכת פרידה הראויה לאוהבים נכבדים ככבודו היקר וחביב, מאד שמחתי לראות כתב ידו היקר במכתבו אשר הגיעני. והנה מעת אשר זכני השי"ת[11] ברב חסדו לשוב אל אדמת הקודש, לנשק בפי את אבניה ולהתענג מהדרת קודש של הרריה ועמקיה ובהירות שמיה הטהורים, הקיפוני אוהבים רבים, יחידים וצבורים בהקפת ידידות ואהבה נאמנה. והנני מוכרח לעשות כמה דאפשר לי רצון כולם, ונקוה בעה"י[12] לקבע דירתנו בעה"ק[13] ירושלים [הרב קוק נתמנה לרבה של ירושלים מיד לאחר שובו לארץ] ת"ו[14], ועם זה הנני גם כן מקושר עם יפו עיה"ק[15] והמושבות ת"ו כמקדם, וגם פה תהי'[16] לי דירה ומשרד בעה"י לעבוד עבודת הקודש, יצליחני ד' לטובת עם קדשו וחבל נחלתו. מרוב הטרדא אני מוכרח כעת לקצר ועוד אקוה לבא במכתבים עם כבודו ויתר אוהבי וידידי בכל העניינים הנוגעים לעבודת קדשנו של בנין אה"ק[17] ושל התחזקות אור התורה והקדושה על הררי קודש, כי בא מועד בעה"י וד' פקד את עמו. ונקוה שמהרה יצמיח לנו ישע ופדות כרב חסדו.

והנני בזה ידידו דושה"ט[18] באה"ר חותם בברכת השנים ובכט"ס[19],

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. תרע"ט - השנה תרע"ט (1918/1919)
3. וירא"א - וירא אלקים
4. מו"ה - מורנו הרב
5. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן

6. וכב"ב - וכל בני ביתו
7. שלו' - שלום
8. וכוח"ט - וכתיבה וחתימה טובה
9. באה"ר - באהבה רבה
10. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
11. השי"ת - השם יתברך
12. בעה"י - בעזרת השם יתברך
13. בעה"ק - בעיר הקודש
14. ת"ו - תבנה ותכונן
15. עיה"ק - עיר הקודש
16. תהי' - תהיה
17. אה"ק - ארץ הקודש
18. דושה"ט - דורש שלומו הטוב
19. ובכט"ס - ובכל טוב סלה

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אקצב

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ט מרחשון תרפ"ד **נמען:** ר' אלכסנדר הערמאן

הרב קוק שמח במכתבו, ומתנצל שמלאכת הכתיבה נעשית לרוב על ידי אחרים. קבלות על הצדקות מצורפות.

עיקרי הדברים

- שמחה במכתב.
- קבלות.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]. י"ט מ"ח[2] ד'

ידידי היקר נדיב וי"א[3] מו"ה[4] אלכסנדר הרמן [ראו (כרך ג', אגרת תתקעא)] שליט"א[5] וכא"ל[6] לטובה ולברכה. אחדשה"ט[7]

משלו'[8] כא"ל[9] באה"ר[10] שמחתי במכתבו היקר מבשר שלומו, ומפני ריבוי הענינים המטרידים נדחה מכתבי, והרבה פעמים א"א[11] לי לכתב בעצמי, ומלאכת הכתיבה נעשית ע"פ[12] רוב ע"י[13] אחרים ואתו הסליחה.

מאד אשמח לקבל מכבודו מכתבים מבשרים שלומו הטוב והטבת מעמדו ומצב פרנסתו, ירומם ד' את קרנו בכבוד ויתברך בכל טוב כנפשו היקרה ונפש ידידו מכבדו ומוקירו דורש שלומו וטובו באהבה מהר הקודש מירושלים

אברהם יצחק ה"ק

ר"פ הקבלות על הצדקות ששלח הנ"ל[14].

1. ב"ה - ברוך השם
2. מ"ח - מרחשון
3. וי"א - וירא אלקים
4. מו"ה - מורנו הרב
5. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
6. וכא"ל - וכל אשר לו
7. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
8. משלו' - משלום
9. כא"ל - כל אשר לו
10. באה"ר - באהבה רבה
11. א"א - אי אפשר
12. ע"פ - על פי
13. ע"י - על ידי
14. הנ"ל - הנזכר לעיל